EIX 1

Sistema educatiu

Què hem après del sistema educatiu català?

"Els docents hem de reflexionar sobre les formes amb què mirem l'alumnat que s'incorpora a l'aula i de quina manera el tractem."

Pep Gratacós (PROFESSOR DE SECUNDÀRIA I MEMBRE DEL CONSELL ASSESSOR DE CONCIUTADANIA INTERCULTURAL) ➛

centres educatius # equitat # famílies

RECERCA

1 Com millorar l'èxit educatiu de l'alumnat d'origen immigrant?

Projecte:

Diversitat cultural i exclusió escolar. Dinàmiques educatives i actituds del professorat

Dins de la col·lecció Conciutadania Intercultural, l'obra ajuda a comprendre com es genera l'exclusió i el fracàs escolar dels alumnes que pertanyen a minories ètniques, constatant la gran influència que tenen les idees, conductes i accions del professorat en l'èxit educatiu de l'alumnat.

Equip del projecte:

Roser Argemí, Fathia Benhammou (directores/coordinadores); Francesc Carbonell, Josep M. Gratacós i M. Pilar Ugidos.

Què ha motivat la nostra intervenció?

El fracàs escolar està influenciat per condicionants i situacions externes als centres educatius que depenen de les estructures culturals, socials i econòmiques vigents en la societat d'acollida. Però també hi ha factors interns del mateix sistema educatiu. És el cas d'algunes pràctiques relacionades amb estratègies pedagògiques i processos excloents, com són la constitució de grups homogenis i la repetició de cursos, entre d'altres.

El **52%** dels menors de 16 anys d'origen immigrant viu en una llar en situació de pobresa

Font: Diversitat cultural i exclusió social. Dinàmiques educatives, relacions interpersonals i actituds del professorat

Principals resultats:

La dimensió subjectiva del procés educatiu és clau en l'èxit escolar dels alumnes pertanyents a grups minoritaris. Aquesta dimensió es genera a través de les interaccions relacionals que tenen lloc a l'aula i constitueix una de les principals àrees d'influència directa del professorat.

Per aquest motiu, les idees, conductes i accions del professorat tenen una gran influència en l'èxit educatiu de l'alumnat. Aquesta constatació, juntament amb l'anàlisi de les pràctiques escolars, ens permet comprendre millor com es genera l'exclusió i el fracàs escolar dels alumnes que pertanyen a minories ètniques.

Per altra banda, la inclusió passa per una clara voluntat d'obertura del mestre, per una decidida actitud i pràctica d'acollida i per una estructura escolar basada en la inclusió. Per eliminar els processos d'exclusió dels alumnes minoritaris cal revaloritzar la diversitat cultural i el respecte envers aquests estudiants i les seves formes culturals.

Propostes:

Tenint en compte tot això, cal afrontar el repte de la millora o el canvi en alguns comportaments i actituds conscients o inconscients del professorat en relació amb les discriminacions i el tracte desigual cap als col·lectius minoritaris. Per fer-ho cal, per una banda, conèixer què hi ha de subjacent als processos actitudinals i comportamentals i, per l'altra, aplicar aquests coneixements per crear noves experiències de relacions més positives.

A més, el centre ha de vetllar organitzativament perquè l'espai escolar sigui un lloc on es facin possibles relacions socials interculturals plenes, i on cada infant i jove pugui trobar el seu lligam afectiu amb la comunitat educativa de la qual forma part.

Més del **50%** de la població estrangera de 17 anys ha abandonat el sistema educatiu

1 de cada **2** joves sense el títol d'ESO és d'origen estranger no comunitari

Documents de referència:

Diversitat cultural i exclusió escolar. Dinàmiques educatives, relacions interpersonals i actituds del professorat

Com millorar l'èxit educatiu de l'alumnat d'origen immigrat?

Racisme als centres educatius. Eines per prevenir-lo i combatre'l